

ΗΠΑ - "OXI DAY"

Για δεύτερη χρονιά, διοργανώθηκε το "OXI Day" στην Ουάσιγκτον των ΗΠΑ, στις 24 και 25 Οκτωβρίου 2012. Η πρωτοβουλία για τον εορτασμό ανήκει στον κ. Αντριου Μανάτος και σε ελληνοαμερικανικές οργανώσεις των ΗΠΑ που μέσω σειράς εκδηλώσεων, ιστορικών διαλέξεων και πολιτιστικών δραστηριοτήτων θέλησαν να προβάλλουν τη γενναιότητα των Ελλήνων στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Μεταξύ των εκδηλώσεων απονεμήθηκε το βραβείο «Μητροπολίτης Χρυσόστομος» στον βραβευμένο με Νόμπελ Ειρήνης Ελι Βίζελ για τη «μακρόχρονη συμβολή του, ως συγγραφέα, καθηγητή, ακτιβιστή και επιζώντα του Ολοκαυτώματος, στην καταπολέμηση του αντισημιτισμού και των διακρίσεων».

Η εκδήλωση αυτή συνδιοργανώθηκε από την Αμερικανική Εβραϊκή Επιτροπή (AJC), υπογραμμίζοντας έτσι την ουσία του βραβείου, που είναι αφιερωμένο στον ηρωικό επί Κατοχής Μητροπολίτη Ζακύνθου Χρυσόστομο ο οποίος έσωσε τον εβραϊκό πληθυσμό του νησιού. Παράλληλα, τονίστηκε η συνέχιση των δεσμών και η μακρόχρονη και εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ ελληνοαμερικανικών και εβραϊκών οργανώσεων στις ΗΠΑ, ενώ στο πρόσωπο του βραβευθέντος Έλι Βίζελ επισημάνθηκε η ανάγκη για ανάπτυξη της παιδείας μέσω της διατήρησης της μνήμης του Ολοκαυτώματος. Στην τελετή απονομής παρέστη ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής Δημήτριος, ενώ εκ μέρους της AJC μίλησε ο υπεύθυνος Διεθνών Σχέσεων Τζέισον Άιζακσον.

Η κα Μίμικα Τσεζάνα-Hyman, η οποία κατάγεται από τη Ζάκυνθο, μίλησε κατά την εκδήλωση για την ηρωική στάση του Μητροπολίτη Χρυσόστομου κατά την κατοχή, (με αναφορές στην οικογένειά της) τονίζοντας ότι η διάσωση ολόκληρης της εβραϊκής κοινότητας της Ζακύνθου αποτελεί ένα μοναδικό παράδειγμα αυτοθυσίας στα χρονικά του διωγμού των Εβραίων στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ο Έλι Βίζελ λαμβάνοντας το βραβείο αναφέρθηκε στους δεσμούς μεταξύ Εβραίων και Χριστιανών Ελλήνων που το βραβείο αντικατοπτρίζει και τόνισε τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ των θρησκευτικών κοινοτήτων για την αρμονική συμβίωση των ανθρώπων: «Η θρησκεία δεν είναι γροθιά, είναι ένα ανοιχτό χέρι», είπε χαρακτηριστικά.

Δείτε [το βίντεο με την ομιλία του Έλι Βίζελ](#)

ΙΣΡΑΗΛ

ΓΚΙΑΑΤ ΣΑΛΙΤ

Πέντε χρόνια αιχμαλωσίας

Έναν χρόνο μετά την απελευθέρωσή του από τη Χαμάς, έπειτα από πέντε χρόνια αιχμαλωσίας, ο πρώην στρατιώτης του Ισραήλ Γκιλάντ Σαλίτ έχει γίνει αθλητικός συντάκτης της εφημερίδας «Γεντιότ Αχρονότ» και προσκλήθηκε από την Μπαρτσελόνα για να παρακολουθήσει το ματς με τη Ρεάλ στις 7 Οκτωβρίου στο Καμπ Νου - κατόπιν διαμαρτυρίας της Χαμάς, η καταλανική ομάδα έσπευσε πάντως να διαβεβαιώσει ότι δεν μεροληπτεί στην ισραηλινοπαλαιστινιακή σύγκρουση. Έδωσε επίσης την πρώτη τηλεοπτική συνέντευξή του, στην οποία μίλησε για τις 1.492 ημέρες που πέρασε στα χέρια των ισλαμιστών και για τη ζωή μετά την απελευθέρωσή του.

Ο Σαλίτ ήταν 19 ετών όταν αιχμαλωτίστηκε, τον Ιούνιο του 2006, από άνδρες της Χαμάς. Κρατούνταν σε υπόγειο στη Λωρίδα της Γάζας και τα επόμενα πέντε χρόνια δεν είδε σχεδόν καθόλου τον ήλιο. Απελευθερώθηκε πέρυσι στις 18

Οκτωβρίου, αφού το Ισραήλ συμφώνησε με τη Χαμάς σε αντάλλαγμα να αφήσει ελεύθερους 1.027 παλαιστίνιους κρατουμένους. Ουδείς τον γνώριζε όταν αιχμαλωτίστηκε, όμως όταν απελευθερώθηκε ήταν διάσημος στο Ισραήλ και το εξωτερικό.

Στη διάρκεια της αιχμαλωσίας του, αφηγήθηκε στην τηλεοπτική συνέντευξή του, μιλούσε μόνο με τους δεσμοφύλακές του, στα αγγλικά και λίγο στα αραβικά. Δεν αύξησε τις ώρες του ύπνου για να μην οδηγηθεί στην κατάθλιψη. Αντεξε ψυχολογικά κυρίως χάρη στα σπορ, που ήταν ανέκαθεν το πάθος του. «Έφτιαχνα μπάλα από ένα πουκάμισο ή μια κάλτσα και έβαζα καλάθια στο δοχείο απορριμμάτων», αφηγήθηκε. Σχεδίαζε επίσης χάρτες του Ισραήλ με την πόλη όπου γεννήθηκε, την Μίτζπε Χίλα, και τα αγαπημένα του μέρη. «Στην αρχή το έκανα αρκετά συχνά για να θυμάμαι, να μην ξεχάσω», είπε. «Έγραφα, έφτιαχνα καταλόγους και παρακολουθούσα τις αθλητικές συναντήσεις», μερικές φορές μαζί με τους δεσμοφύλακές του, πρόσθεσε. Οι τελευταίοι τον άφηναν να παρακολουθεί αραβικά κανάλια, αλλά τον τελευταίο χρόνο της αιχμαλωσίας του, του είχαν δώσει ένα ραδιόφωνο και άκουγε τις ισραηλινές ειδήσεις. Μερικές φορές έπαιζε σκάκι ή ντόμινο μαζί τους. «Τον ήλιο τον έβλεπα μόνο στην τηλεόραση. Τον φανταζόμουν επίσης...».

Την τελευταία χρονιά της αιχμαλωσίας του, οι δεσμοφύλακές του, του έδωσαν ένα ρολόι. «Η εβδομάδα που μου ανακοίνωσαν ότι θα απελευθερωθώ ήταν ατελείωτη. Δεν μπορούσα να κοιμηθώ, κοιμόμουν ίσως μια ώρα τη νύκτα», είπε. «Φοβόμουν ότι οι άνθρωποι θα με είχαν ξεχάσει». Διαπίστωσε όμως πως αντίθετα είχε γίνει διάσημος, παρ' όλο που δεν θέλησε να εκμεταλλευτεί αυτή τη διασημότητά του. «Είναι δύσκολο να επιστρέφεις στη φυσιολογική ζωή, είναι δύσκολο κοινωνικά, οι άνθρωποι έχουν αλλάξει, έχουν μεγαλώσει, αισθάνεσαι να έχεις μείνει πίσω... Όμως τελικά το κράτος του Ισραήλ με απελευθέρωσε, πλήρωσε το τίμημα. Πιστεύω πως θα στείλω τα παιδιά μου στον Στρατό. Ελπίζω να μην πρέπει να πάνε, όμως προς το παρόν αυτό δεν φαίνεται ότι θα αποτελεί επιλογή».

(TA NEA, 23.10.12)

ΙΤΑΛΙΑ

Ο Σλόμο Βενέτσια, ένας από τους τελευταίους επιζήσαντες του Ολοκαυτώματος που ζούσε στην Ιταλία, πέθανε την 1^η Οκτωβρίου 2012 στη Ρώμη, σε ηλικία 88 ετών. Ο Βενέτσια γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και εκτοπίστηκε μαζί με την οικογένειά του το 1944 στο Άουσβιτς, όπου επιλέχτηκε -λόγω της καλής φυσικής του κατάστασης- να «εργαστεί» στο Ζοντερκομμάντο, ομάδα που ήταν επιφορτισμένη με τη μεταφορά των πτωμάτων από τους θαλάμους αερίων στα κρεματόρια. Η μητέρα του και οι δύο αδελφές του θανατώθηκαν στους θαλάμους αερίων του Άουσβιτς. Ο Βενέτσια επί σειρά ετών με διαλέξεις σε σχολεία και με συνεντεύξεις στα Μέσα Ενημέρωσης κρατούσε άσβεστη τη μνήμη του Ολοκαυτώματος. Για το θάνατο του Σλόμο Βενέτσια ο πρόεδρος του Κ.Ι.Σ. Ιταλίας δήλωσε: «Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ τα λόγια του, την καθαρή και γενναία μαρτυρία του για όσα έζησε και θα είμαστε για πάντα ευγνώμονες για το πολύ διαφωτιστικό βιβλίο - ντοκουμέντο που έγραψε το 'Ζόντερκομμάντο'...». Το βιβλίο του κυκλοφορεί και στα ελληνικά με τίτλο «Sonderkommando: Μέσα από την κόλαση των θαλάμων αερίων» (μτφ. Κυριακής Χρα, εκδόσεις Πατάκη, 2008).

Το Κ.Ι.Σ.Ε. απέστειλε στην οικογένεια του Σλόμο Βενέτσια συλλυπητήρια επιστολή εκφράζοντας τη θλίψη του Ελληνικού Εβραϊσμού «για την απώλεια ενός ανθρώπου που με τις προσωπικές του μαρτυρίες συνέβαλε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στη διατήρηση της Μνήμης του Ολοκαυτώματος».

(E.J.C., 4.10.12)